

Јавност рада

Приручник за радна тела за праћење примене
Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе

Београд, јануар 2007

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА
ГРАДОВА И ОПШТИНА

Јавност рада

Приручник за радна тела за праћење примене Етичког
кодекса понашања локалних функционера

Аутор Немања Ненадић

Рецензент Драган Вујчић

Издавач

Стална конференција градова и општина

За издавача

Ђорђе Станичић

Главни и одговорни уредник

Зорица Вукелић

Лектура и коректура

Анђела Иванић

Графичка припрема и штампа

„Сообо“ графичка продукција

Тираж

1.000

ИСБН

978-86-82455-59-2

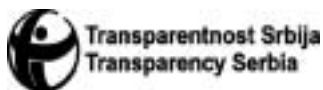
Публикацију можете преузети са сајта
Сталне конференције градова и општина
www.skgo.org

Садржај

УВОД.....	5
Јавност рада органа власти	7
Јавност рада функционера	8
Устав и закони	9
Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе.....	13

Увод

Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе донет је ради остваривања многих циљева. Међутим, један од кључних циљева је стварање односа поверења између грађана и људи који врше одговорне јавне функције у органима, телима, јавним предузећима и другим установама локалне самоуправе. Кодекс доноси правила која треба да пруже гаранције и сугеришу модалитете јавности рада функционера локалне самоуправе. Ове гаранције се подижу на виши ниво стварањем радних тела за праћење примене Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе, будући да се њихово остваривање у пракси може проверити пред таквим телом.

Стање (не)поверења у функционере и органе локалне самоуправе у Србији је приметно. Према многим показатељима из истраживања јавног мњења, ретки су грађани који исказују уверење да општинске службе и општинске власти поступају увек у јавном интересу. Не треба ни говорити да такво неповерење угрожава и оне функционере и јавне службенике који свој посао обављају поштено и предано. Истина је да се такви ставови грађана споро мењају, али је једнако тачно да се истрајним радом може утицати на то да се промене набоље.

Један од предуслова за стварање поверења је управо јавност рада – ситуација у којој се орган власти и функционер поставља тако да нема шта да крије из области свог рада од бирача и пореских обвезника. При том је нужно поштовати дужности из Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али треба често отићи и корак или два даље – образлагати грађанима своје ставове и намере и пружити прилику заинтересованим припадницима локалне заједнице да и сами учествују у доношењу важних одлука.

Радна тела за праћење примене Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе и шира јавност добија у овој публикацији не само преглед релевантних одредаба Кодекса, објашњење њиховог значаја и

могућих ситуација примене тих одредаба, већ и информације о важним уставним и законским решењима која уређују ову материју. Пред овим радним телима ће, када буду оцењивали примену норми Кодекса о јавности рада, бити задатак који није лако испунити, али ће и награда бити велика – повећање угледа носилаца јавних функција и повећање угледа самог радног тела које прати примену Етичког кодекса, као и подршка медија и грађана, без које оно не може успешно да обави посао који му је поверен.

Немања Ненадић
Програмски директор, Транспарентност Србија

I. Јавност рада органа власти

Јавност рада је један од основних принципа рада јавне власти. Овај принцип се промовише кроз све законе који регулишу рад јавне управе и локалне самоуправе. Међутим, када се говори о начину остваривања јавности рада могу постојати бројне дилеме и разлике.

Јавност рада органа и организација остварује се посредно или непосредно, кроз одредбе према којима се јавност рада обезбеђује преко средстава јавног информисања, објављивањем саопштења за јавност, објављивањем одлука и на друге начине.

Јавност рада непосредно се остварује тако што се лицима која имају одређени правни или други интерес **обезбеђују информације** из неког сегмента рада органа власти. Таква права имају странке у управном поступку пред органом управе (нпр. разгледање списка предмета), грађани који од органа власти траже одређене потврде у вези са својим статусом (нпр. извод из матичне књиге рођених, венчаних, умрлих), нудиоци у поступку јавне набавке (нпр. копирање тендерске документације).

Други вид непосредног увида у рад ових органа је шири, и он се обезбеђује **применом Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја**¹. Тај Закон полази од претпоставке да су сви документи у поседу органа власти и који су настали у раду или у вези са радом органа власти информације од јавног значаја (осим ако орган власти не докаже супротно на законит начин). На тај начин било ко може да оствари непосредан увид или копију докумената у поседу органа власти, чиме се обезбеђује јавност рада. Исти закон предвиђа и обавезу проактивног објављивања најважнијих информација о органу власти (структура, надлежности, буџет итд.) у посебном документу - информатору.

¹ Службени Гласник РС, бр. 120 из 2004.

II. Јавност рада функционера

Функционери локалне самоуправе у смислу Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе² осим што су дужни да обезбеде несметано спровођење законских обавеза о јавности рада органа и организација којима руководе, имају и непосредне обавезе према јавности које извиру из њихове функције и у вези су са њиховим понашањем. У том смислу, нормално је да постоји очекивање пре свега медија, али и других у оквиру локалне самоуправе и шире да са функционерима имају и непосредну комуникацију и да кроз њу сазнају и мишљења функционера, њихове ставове у вези са одређеним питањима, објашњења за њихове поступке, планове и намере које имају, без обзира да ли су те информације садржане у неком документу и да ли се на основу неког закона могу тражити.

С обзиром на разумно очекивање јавности да са носиоцима важних функција у локалној самоуправи оствари добру и потпуну комуникацију о свим питањима од општег значаја, и Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе³ посвећује значајну пажњу овим питањима.

² У смислу Етичког кодекса функционери локалне самоуправе су сва изабрана, именована и постављена лица у органима општине, града и Града Београда и у органима јавних предузећа, установа и других организација чији је оснивач општина, град и Град Београд, чл.1 Кодекса.

³ У даљем тексту Кодекс. – Прим. прир.

III. Устав и закони

Нови Устав Републике Србије⁴ уместо начелне и недовољно прецизне одредбе из ранијег највишег правног акта, према којој је „рад државних органа јаван“ доноси грађанима незграпно формулисано „право на обавештеност“.

Устав Републике Србије – Право на обавештеност

Члан 51.

Свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештаван о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују.

Свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, у складу са законом.

Први став прокламује право (свакога) да буде истинито, потпуно и благовремено обавештаван о питањима од јавног значаја. Шта су питања од јавног значаја може се процењивати у свакој конкретной ситуацији, мада није јасно ко би то требало да чини.

Нема сумње да су од јавног значаја информације о загађењу ваздуха у некој општини и друге чињенице које су од животне важности за грађане. Чини се да би питања од јавног значаја била и она о томе на шта ће се трошити буџетска средства и по којој процедури. Међутим, истовремено је очигледно да таквих информација чак и у мањој општини има веома много, да многе од њих нису разумљиве читаоцима без додатних стручних коментара, због чега се може поставити као проблем да ли је објављена информација потпуна. На сличан начин може бити спорна и благовременост. Објавити информацију о

⁴ Службени гласник РС, бр. 98 из 2006.

радовима на локалном путу дан унапред може бити довољно, али када се грађани позивају на учешће у јавној расправи у припреми буџета општине то се мора учинити тако да се остави знатно више времена за припрему. Најзад, постоје и информације за које једни могу сматрати да су од јавног значаја, а други не – на пример саопштења за јавност политичких странака.

Оно што је занимљиво јесте да је уставотворац предвидео да стоји обавеза медија, а не државних органа да то право поштују. Дакле, **медији су ти који морају потпуно и благовремено да обавештавају о питањима од јавног значаја**. Без обзира на то што је информисање на овај начин пожељно, отворено је питање колико је њега могуће спровести с обзиром на ограничене капацитете медија. Ствари се додатно компликују Уставним законом који прописује да треба изабрати „орган задужен за праћење остваривања права на обавештеност“. Какав би то орган био, ко би га чинио и шта би овај орган тачно радио, остало је недовољно јасно.

Други став ове одредбе Устава говори о праву на приступ информацијама, које је већ регулисано законом, и подиже ово право на ниво уставног. О начинима остваривања права на приступ информацијама на локалном нивоу и обавезама органа локалне самоуправе и органа које је она основала говори се у посебном одељку ове публикације.

Закон о јавном информисању⁵ садржи неколико битних решења којима се уређује начин рада средстава јавног информисања, јавност рада органа власти, па међу њима и органа локалне самоуправе и специфичност положаја носилаца јавних функција:

Закон о јавном информисању – Информисање о стварима од интереса за јавност

Члан 4.

У јавним гласилима слободно се објављују идеје, информације и мишљења о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдани интерес да зна, осим када је другачије одређено законом.

Одредба става 1. овог члана примењује се без обзира на начин на који је прибављена информација.

⁵ Службени гласник РС, 61/2005 од 18. 7. 2005.

У овом члану се „право на обавештеност“ из новог Устава Србије посматра из потпуно другог угла. У Закону се говори о *слободном објављивању идеја, информација и мишљења*, док нови Устав садржи одредбу о обавези објављивања информација од јавног значаја на одређени начин.

Закон о јавном информисању – Положај носилаца државних и политичких функција

Члан 9.

Носиоцима државних и политичких функција ограничена су права на заштиту приватности која имају лица на која се односи информација, ако је информација важна за јавност с обзиром на чињеницу да лице на које се односи информација врши одређену функцију.

Правна лица из става 1. овог члана ограничена су сразмерно оправданом интересу јавности у сваком конкретном случају.

У овом се члану наглашава да две категорије лица, носиоци државних и политичких функција имају ограничено право на заштиту приватности у односу на друге грађане под одређеним условима. Строго гледано, ова норма се не примењује на све локалне функционере, будући да законодавац користи израз „државна“ функција. Међутим, како су многи од локалних функционера уједно и функционери својих политичких странака, очигледно је да ће се на њих овај изузетак примењивати по том основу. Судска пракса показује да јавне личности (из било које сфере друштва) уживају мању заштиту приватности. Наравно, и у томе постоје границе. Зато закон и прописује опште правило које треба у сваком конкретном случају процењивати – **права на заштиту приватности јавних личности ограничавају се сразмерно оправданом интересу јавности да до таквих информација дође.**

Примера ради, у начелу је лична ствар члана управног одбора јавног предузећа где ће и када ићи на летовање. Међутим, уколико постоји сумња да је био на летовању у моменту када је по записнику са седнице управног одбора гласао за доношење неке важне одлуке, онда је то ствар која се може објавити.

Закон о јавном информисању – Положај носилаца државних и политичких функција

Члан 10.

Државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавне службе и јавна предузећа, као и посланици и одборници, имају обавезу да информације о своме раду учине доступним за јавност и то под једнаким условима за све новинаре и сва јавна гласила.

У овом члану се прописују обавезе које се тичу свих органа локалне самоуправе, јавних предузећа и јавних служби, као и одређених функционера локалне самоуправе – одборника:

- а) да информације о свом раду учине доступним за јавност;
- б) да то учине под једнаким условима за све новинаре и јавна гласила. Ова јасна законска обавеза се може наћи и у Кодексу⁶, где је њена примена проширена и на круг других локалних функционера.

⁶ Види члан 25. Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе.

IV. Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе

У Етичком кодексу понашања функционера локалне самоуправе издвојено је неколико одредаба које су са становишта остваривања јавности рада од највећег значаја, и оне се посматрају како у светлу примене тако и начина на који се може пратити примена њиховог остваривања.

Кодекс – Образлагање одлука

Члан 15.

Функционер локалне самоуправе ће за сваку своју одлуку давати образложење када грађани од њега то траже, уз навођење свих чињеница и околности на којима је та одлука заснована, а посебно који прописи су примењени.

У недостатку правила и прописа, образложење одлуке ће обухватити елементе као што су указивање на њену уравнотеженост, правичност и сагласност са јавним интересом.

Органи који доносе одлуке у управном поступку, на основу самог прописа који тај поступак уређују, дужни су да пруже и одговарајуће образложење. То образложење између осталог садржи опис чињеничног стања на основу којег је одлука донета и прописе који су при поступању и доношењу одлуке примењени. Образложење на тај начин служи да поткрепи диспозитив одлуке, али и да омогући заинтересованим лицима да боље разумеју поступање органа и на тај начин крену даље у остваривање својих права (примена или оспоравање одлуке).

Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као што је речено, прописана је обавеза да се грађанима омогући увид у документе у поседу органа локалне самоуправе. Од овог општег правила постоје и изузеци – случајеви прописани Уставом и законом када орган власти може ускратити приступ одређеном документу (нпр. ради заштите приватности трећих лица или неког другог лица). У овом случају

обавезно је доношење решења којим се ускраћује приступ информацијама.

Обавеза из Кодекса, с обзиром на то да се односи на функционере, има стога два аспекта:

- Функционери се кроз Кодекс обавезују да поштују своје законске обавезе у погледу садржине образложења и обезбеђивања приступа информацијама.
- Локални функционер ће бити дужан да на основу Кодекса по потреби пружи грађанима и шире информације од оних које по закону мора. На основу ове одредбе функционер би требало да пружи и објашњења која се не морају унети у образложење управног акта. На пример, ако је у образложењу управног акта наведено да је поступано по члану 45. одређеног закона, али не и садржина те одредбе и тумачење битних појмова који се у њој користе, на тражење грађана функционер би требао да пружи детаљније информације.

Другим речима, обавеза из Кодекса је шира зато што постоје одлуке које функционери доносе а које се не морају образлагати као што морају управни акти (одлучивање по слободној оцени).

Примера ради, када одборници гласају у скупштини општине да ли ће подржати општински буџет или изабрати члана управног одбора јавног предузећа, они доносе одређену одлуку. Међутим, грађани имају право да знају због чега је одређена одлука донета или није (на пример, због чега су сматрали да је неки кандидат добар за функцију или због чега нису подржали нови буџет).

Кодекс знатно проширује ове законске обавезе у два правца. С једне стране се уводи обавеза да се **на захтев грађана пружи образложење које мора да садржи и елементе који нису прописани законима**. С друге, **функционери се обавезују да осим информација које су у поседу органа, грађанима саопште и оне које можда нису нашле место у службеним документима, нарочито када се одлуке не темеље директно на прописаним правилима и прописима**.

У другом ставу члана 15. Кодекса пружају се веома корисна упутства о томе шта све треба да садржи образложење у случају да обавеза није

неким прописом утврђена. У том смислу битни елементи су **уравнотеженост, правичност и сагласност са јавним интересом.**

Радно тело за праћење примене Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе⁷ може се суочити са ситуацијом да оцењује не само да ли су функционери испунили своје законске обавезе (на пример, доношење управних аката са одговарајућим образложењем као његовим саставним делом) и да ли су на тражење грађана пружили додатна образложења (на пример, о садржини примењених прописа, о поступку доношења акта), као и који је квалитет образложења које је пружено (на пример, да ли оно садржи податке из којих се може донети закључак о томе како је функционер разумео јавни интерес у конкретном случају).

Кодекс – Јавност рада

Члан 25.

Функционер локалне самоуправе ће настојати да обезбеди јавност свог рада, као и функционисања служби и органа за чији рад је одговоран.

Функционер ће одговорити на сваки јавно изречени захтев који се односи на обављање његове функције, образложење његових поступака или функционисање служби и органа за чији рад сноси одговорност.

Као што се у општем Приручнику за примену Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе⁸ наводи: „Према ставу 1. овог члана, функционер има двоструку дужност: да обезбеди јавност сопственог рада и јавност рада служби и органа за чији је рад одговоран. Изузеци од начела јавности рада су само они које прописује закон, односно одговарајући општински или градски пропис (на пример, пословник о раду скупштине). Изван таквих случајева, јавност рада се мора обезбедити, а носилац те обавезе је функционер, односно друго лице одређено његовим актом или локалним прописом.“

Такође, треба приметити да је обавеза функционера из Кодекса одређена речима „**ће настојати**“. Другим речима, **при процени да ли је одредба**

⁷ У даљем тексту Радно тело. – Прим. прир.
⁸ Проф. Богољуб Милосављевић и Немања Ненадић, СКГО, Београд, 2005.

Кодекса прекршена треба узети у обзир не само које су биле обавезе функционера, већ и његово стварно поступање. Могуће је да ће при том функционер учинити разуман напор да обезбеди јавност рада, али да циљ неће бити постигнут.

На пример, уколико градоначелник наложи да се информације о раду служби које су му подређене објављују на интернет презентацији, а услед квара на мрежи до таквих информација се не може доћи, то се не би могло сматрати повредом Кодекса. Међутим, уколико је градоначелник упозорен на такав квар, а није предузео правовремене мере за његово отклањање, могло би се сматрати да повреда постоји.

Функционерима је Кодексом наложена и потенцијално тешка, али за јавност корисна обавеза, **функционери су дужни да одговоре на сваки јавно изречен захтев који се односи на обављање функције, образложење поступака или функционисање служби и органа за чији рад сносе одговорност.** Ваља напоменути да је та обавеза по садржини различита од оне коју имају органи и организације по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закону о јавном информисању.

Прва разлика се огледа у томе што је у Кодексу обавеза персонализована, то јест односи се на функционере, а не на органе и службе којима ти функционери руководе.

Друга битна разлика огледа се у томе што се одговор мора пружити на сваки „јавно изречени захтев“, док закони регулишу обавезу да се одговор пружи када се поднесе формалан захтев за приступ информацијама или када на начин уобичајен њиховој професији информацију затраже новинари и јавна гласила. Јавно изречен захтев може бити питање које је постављено на неком збору грађана, за округлим столом, на јавној расправи, у писму читалаца локалног гласила, у радио емисији итд. Не треба сматрати да је функционер у сваком случају дужан да одговор пружи одмах. Међутим, треба сматрати да то треба да учини ако му је питање непосредно упућено, а њему су познате све чињенице битне да такав одговор пружи. У случају да се одговор не пружи одмах, битно је ради процене испуњавања обавезе из Кодекса да одговор стигне у разумном року (након што протекне време које је неопходно да се прибаве сви битни подаци), и да одговор буде дат на примерен начин. Уколико је захтев

постављен јавно, то би значило да треба учинити све да тај накнадни одговор стигне до што ширег круга лица за које се може претпоставити да их информација интересује.

Осим тога, **уколико функционер сматра да јавно изречен захтев који је њему упућен не представља питање на које треба да одговори** (на пример, није надлежан за та питања, није реч о службама над којима он врши надзор), **онда би требало да то недвосмислено саопшти, образложи своју тврдњу и укаже на то коме се треба обратити.**

Кодекс – Односи са медијима

Члан 26.

Функционер локалне самоуправе ће тачно и правовремено одговорати на све захтеве медија за давање информација везаних за обављање своје функције, али неће пружити ниједну поверљиву службену информацију или информацију која се тиче приватног живота трећих лица.

Функционер ће подстицати све мере које имају за циљ унапређење медијског праћења његовог рада и функционисања служби и одељења за чији рад је одговоран.

Функционер је, према ставу 1. овог члана, обавезан да тачно и правовремено одговори на све захтеве медија (електронских и штампаних) за давањем информација у вези са обављањем своје функције. Тачност у давању информација подразумева да се пруже информације које су истините и потпуне или што ближе пуној истини, уколико функционер нема потпуно прецизне информације у тренутку када добије питање. Тачност подразумева и ажурност, потребу да се пруже актуелне информације. Најзад, тачност значи да треба пружити и информације које су шире од постављеног питања, али које су битне за њено разумевање.

На пример, ако новинари питају функционера колико је запослених у општинској управи и он пружи одговор „око 200, можете тачан број да нађете у нашем информатору о раду“, при чему је стварни број запослених 234, одговор би могао да задовољи критеријум тачности. Уколико би одговор био „колико се сећам 185“, а то би били подаци од пре две године, након

чега је запослено још много нових службеника, и такав одговор би можда био истинит (ако функционер стварно не зна садашњи број), али не би испуњавао мерило ажурности. Најзад, уколико на исто питање функционер одговори „234“, а при том у општинској управи у том тренутку ради још 150 људи по основу уговора о делу, одговор би био формално истинит али не и потпун, јер не би пружио стварну слику о броју ангажованих лица за потребе администрације.

Захтев за правовременошћу подразумева да се информације пруже благовремено, имајући у виду како потребе новинара, тако и могућности функционера и органа у којем врши функцију. Уколико је захтев новинара формулисан у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, примењују се рокови који су за њега валидни („без одлагања“ је основни рок).

У првом ставу се износи и забрана да функционер, одговарајући на питање, саопшти поверљиву службену информацију или информацију о приватном животу трећих лица. Шта је поверљива информација одређује се посебним прописима и одлукама. То је формалан услов који треба задовољити. Поред њега међутим мора постојати и суштински услов – да потреба за очувањем поверљивости и даље постоји и да је она претежна у односу на потребу јавности да информацију сазна. Наравно, најлакше ће бити ситуације када је сам функционер којем је питање упућено овлашћен да одређује и укида поверљивост неке информације. Уколико је за скидање поверљивости са неке информације надлежан други орган, функционер би требало да се уздржи од њеног обелодањивања како не би нарушио заштићени интерес и себе при том изложио кривичној одговорности (на пример, због одавања података о истражном поступку).

Обелодањивање информација о приватном животу трећих лица је такође један од изузетака од постављених правила. У том смислу, регулатива није до краја доречена и потребан је појачан опрез при разматрању да ли се саопштавањем информација право на приватност крши.

На пример, ако новинар упита начелника општинске управе због чега је током прошле недеље рад инспекцијских служби био мање интензиван него раније, начелник би смео да одговори да је то због тога што је један од два инспектора на боловању, али не би смео да саопшти да се тај инспектор лечи од одређене болести.

При пружању информација функционер не сме да прави дискриминацију према медијима и новинарима, тако што би пристајао на сарадњу само са појединим од медија, а другима ускраћивао информације. Када више новинара или медија постави захтев за истом информацијом, њу треба пружити свим таквим медијима истовремено. Таква обавеза је формулисана Законом о слободном приступу информацијама. Треба овде поменути да се обавезе у том и другим законима, које су везане за орган власти, такве природе да их извршавају или функционери непосредно или лица која су они одредили својим актом (нпр. портпароли, лица задужена за поступање по захтевима).

Други став овог члана односи се на обавезу функционера да подстиче све мере које имају за циљ унапређење медијског праћења његовог рада и функционисања служби и одељења за чији рад је одговоран. Мере које том циљу доприносе могу бити плод активности самог функционера, органа којим руководи или других лица.

Тако ће, на пример, функционер поступати супротно овој обавези уколико орган којим руководи не припреми и не ажурира редовно информатор о раду и уколико то не учини пружајући све информације које је дужан на основу закона и поверениковог Упутства⁹. Уколико је постојала успешна пракса сазивања редовних недељних конференција за штампу, па се те конференције прореде, очигледно је да ће такође постојати основи за утврђивање повреде Кодекса. Слична повреда била би и продужење рока у којем новинари добијају одговоре на своја питања, упорно одбијање да се учествује у емисијама локалних радио станица, телевизијских станица итд. Наравно, и друга крајност може бити штетна и окарактерисана као повреда Кодекса – на пример, ако се медијска активност функционера и органа сведе на личну или партијску промоцију (кроз, на пример, организовање догађаја на којима се председник општине промовише као добар кувар, љубитељ деце, познавалац књижевности, или се јавни радови у општини промовишу као успех партије), уместо промоције функције, органа и служби.

Наравно, медијско праћење рада функционера, служби и одељења за чији је рад одговоран треба да буде такво да омогући квалитетно обављање посла. То значи да функционер који не допусти новинарима да врше целодневно снимање рада троје његових службеника, зато што би то могло да их омете у ефикасном обављању дужности, неће прекршити Кодекс, али свакако хоће функционер који забрани камерманима да сниме како општински службеници касне на посао или излазе са њега пре истека радног времена.

⁹ Упутство за објављивање информатора о раду државног органа, Службени Гласник РС, бр. 57 из 2005.

Члан 28.

Функционер локалне самоуправе ће промовисати овај кодекс међу запосленима у служби, у јавности и медијима, а са циљем унапређења свести о принципима кодекса и значаја њиховог придржавања у функционисању локалне самоуправе.

Функционери, осим што треба да прихвате правила Кодекса, имају обавезу да га промовишу међу запосленима, у јавности и медијима.

Да би то чинили, предуслов је да се са Кодексом упознају и да буду спремни и сами да одговоре на питање о томе како разумеју поједине његове одредбе. Један од видова промоције је подсећање на постојање Кодекса и на садржај његових одредаба у току вршења функције (на пример, на седницама општинске скупштине) и у јавним наступима.

Функционери треба да обезбеде да се запослени, јавност и новинари упознају са садржином Кодекса и на друге начине – на пример тако што ће сваком заинтересованом омогућити да дође до копије Кодекса, указати на начин његове примене и своје поступање при којем су имали у виду одредбе Кодекса.

Пред Радним телом могли би се наћи случајеви у којима функционер ову своју обавезу крши својом радњом или нечињењем.

Пример за први вид кршења било би одбијање функционера да упозна заинтересоване са садржајем Кодекса или својим разумевањем неке одредбе Кодекса.

Пример кршења Кодекса које се врши нечињењем је одсуство иницијативе функционера у упознавању запослених, јавности и медија са Кодексом.

Кодекс је одредио и сврху коју промотивне активности треба да имају, а то је унапређење свести о принципима Кодекса и значају придржавања тих принципа. То би заправо значило да функционер који Кодекс промовише у другом светлу крши постављено правило.

На пример, уколико би функционер говорио о Кодексу запосленима, јавности и медијима као акту којег се не треба придржавати, или ако би

јавно и свесно тумачио Кодекс на начин који није основан, таква повреда би постојала. Наравно, Кодекс није „Свето писмо“ да се не би могао критиковати, али се подразумева да је дужност функционера, на које се он примењује, да такву критику усмере на повећање делотворности Кодекса, прецизирање начела и поступака и слична питања, а не на оспоравање потребе за њим или на отворено противљење утврђеним принципима.

Најзад, **у срединама у којима постоје Радна тела, исказано непоштовање према тим телима (на пример, одбијање сарадње) и њиховим одлукама такође би се могло разумети и као кршење овог члана Кодекса.** Наравно, тиме се не дира у право да се рад тела и одлуке аргументовано критикују када је то оправдано (на пример, због неактивности, због кршења сопствене процедуре).

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

172.1(497.11)(094)
174:352.084(497.11)(035)
352.083(497.11)(035)

НЕНАДИЋ, Немана

Лажност рада : проручник за радна тела
за правдег привредне Економије индикса (книжевна
лексикографизација) / [аутор Немана
Ненадић]. - Београд : Стално конференција
градова и општина, 2007 ([Београд] :
Сообш). - 21 стр. ; 24 cm

Податке о аутору преузел из колофона. -
Тираж 1.000. - Везане и библиографске
референте уз текст.

ISBN 978-86-82455-59-2

а) Економски индикс показива функционери
локалне самоуправе у Србији б) Лажност
самоуправе - Функционери - Лажност рада -
Србија - Проручници
СНБСБ SR-ID 337957132

